

Lovforslag nr. L 184. Fremsat den 12. marts 1997 af kulturministeren (Ebbe Lundgaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et EU-medlemslands område m.v.

(Gennemførelse af EF-direktiv m.v.)

§ 1.

I lov nr. 1104 af 22. december 1993 om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et EU-medlemslands område m.v., foretages følgende ændring:

Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Kulturministeren kan fastsætte regler med henblik på anvendelse eller gennemførelse af EF-direktiver eller EF-forordninger vedrørende ændring af Rådets direktiv nr.

93/7/EØF af 15. marts 1993 om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et medlemslands område, eller Rådets forordning nr. 3911/92/EØF af 9. december 1992 om udførsel af kulturgoder.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af stk. 1, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.«

§ 2.

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

I forbindelse med gennemførelsen af det indre marked blev der vedtaget to EF-regelsæt

- forordning om udførsel af kulturgoder (EØF) nr. 3911/92
- direktiv om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et medlemslands område (93/7/EØF).

Direktivet med bilag blev implementeret som bilag til lov nr. 1104 af 22. december 1993. Selve lovteksten udpeger det ved lov om sikring af kulturværdier i Danmark nedsatte Kulturværtdiudvalg som den kompetente danske myndighed på området. Loven fastsætter også bødestraf for overtrædelse af forordningen, der i øvrigt er direkte anvendelig.

De to regelsæt skulle modvirke, at den reducerede grænsekontrol som følge af det indre marked førte til øget ulovlig udførsel af kulturgenstande fra medlemslandene.

Forordningen indfører et system med særlige udførselstilladelser til eksport af bestemte kulturgoder til lande udenfor EU.

Direktivet etablerer grundlaget for et administrativt og retligt samarbejde med henblik på tilbagelevering af kulturgoder, som er ulovligt udført inden for Fællesskabet.

Med henblik på en nøjere afgrænsning af området for disse ordninger har de to regelsæt identiske bilag med en opregning af de kategorier af kulturgoder, der skal være omfattet af ordningerne. For en række af disse kulturgoder er der angivet værditærskler.

Hovedformålet med lovforslaget er at gennemføre et EF-direktiv (96/100/EF) med tekniske ændringer til bilag til EF-direktiv (93/7/EØF).

Parallelt med ændring af direktivet er gennemført Rådets forordning (EF) nr. 2469/96 af 16. december 1996 om ændring af bilaget til forordning (EØF) nr. 3911/92 om udførsel af kulturgoder.

Ændringerne foreslås gennemført ved en bemyndigelse for kulturministeren til at fastsætte forskrifter med henblik på anvendelse eller gennemførelse af

EF-regler vedrørende tilbagelevering af kulturgoder m.v.

Det nu foreliggende direktiv (96/100/EF) og forordning (EF) nr. 2469/96 gennemfører en ændring vedrørende afgrænsningen af de kulturgoder, som er omfattet af ordningerne.

Direktivet skal inkorporeres i dansk ret senest 6 måneder efter dets offentliggørelse i De Europæiske Fællesskabers Tidende. Denne offentliggørelse er sket den 1. marts 1997.

Der skal endvidere skabes grundlag for en ændring af straffebestemmelsen i § 4 i lov om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et EU-medlemslands område.

Baggrunden for ændringsforslaget er det forhold, at der er konstateret en forskellig holdning hos medlemslandene med hensyn til placeringen af akvareller, gouacher og pasteller i bilagets kategorier vedrørende genstande, der er omfattet af ordningerne.

Alt efter de kunstneriske traditioner betragtes akvareller, gouacher og pasteller i visse lande som malerier, der er anbragt i kategori A.3. med en værditærskel på 150.000 ECU (DKR. 1.134.000). I andre lande opfattes disse værker som tegninger, der placeres i kategorien A.4., der har en værditærskel på 15.000 ECU (DKR. 113.400).

Denne situation vil kunne føre til, at akvareller, gouacher og pasteller behandles meget forskelligt inden for det indre marked, alt efter hvilken medlemsstat de befinder sig i. Det har derfor været nødvendigt med henblik på anvendelsen af de ovennævnte regler at træffe afgørelse om, hvilken kategori de skal henføres til for at sikre, at de anvendte værditærskler er de samme i hele Fællesskabet.

Det er konstateret, at de priser, der normalt opnås for de pågældende værker, er højere end priserne for tegninger, men væsentligt lavere end priserne for olie- og temperamalerier. Det er derfor blevet anset for hensigtsmæssigt at oprette en ny særskilt kategori for akvareller, gouacher og pasteller med en værditærskel på 30.000 ECU (DKR. 226.800).

Der er herefter i Rådet vedtaget følgende ændring:

F. t. l. vedr. tilbagelevering af kulturgoder m.v.

Bilaget til direktiv 93/7/EØF, ændres således:

1) I rubrik A:

a) affattes punkt 3 således:

»3. Malerier og billeder, der ikke hører ind under kategori 3 A eller 4, og som udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art«.

b) indsættes følgende punkt:

»3 A. Akvareller, gouacher og pasteller, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets art«.

c) affattes punkt 4 således:

»4. Mosaikker, der ikke hører ind under kategori 1 eller 2, og som udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset materialernes art, og tegninger, der udelukkende er fremstillet som håndarbejde, uanset underlagets og materialernes art«.

2) I rubrik B indsættes følgende kategori:

»30 000

- 3 A (Akvareller, gouacher og pasteller)«.

Kommissionen undersøger i øvrigt for øjeblikket, hvordan de ordninger, som er etableret ved direktivet og forordningen fungerer. Kommissionen vil evt. på dette grundlag foreslå Rådet at foretage tilpasninger. Det må anses for hensigtsmæssigt, at der skabes mulighed for, at sådanne tilpasninger vil kunne foretages administrativt.

2. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser.

3. Forslagets erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

4. Forslagets forhold til traktaten om Den Europæiske Union

Forslaget tilsigter primært at inkorporere et EF-direktiv i dansk ret og at muliggøre gennemførelsen og anvendelsen af kommende EF-retsakter vedrørende tilbagelevering af kulturgoder m.v.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Forslaget har til formål at give mulighed for ved administrative forskrifter at gennemføre EF-retsakter om tilbagelevering af kulturgoder samt om udførelse af kulturgoder.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Skriftlig fremsættelse (12. marts 1997)

Kulturministeren (Ebbe Lundgaard):

Jeg skal hermed tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et EU-medlemslands område m.v. (Gennemførelse af EF-direktiv m.v.).

(Lovforslag nr. L 184).

Hovedformålet med den foreslåede ændring er at give kulturministeren bemyndigelse til at fastsætte regler med henblik på anvendelse eller gennemførelse af EF-direktiver om tilbagelevering af ulovligt udførte kulturgoder eller EF-forordninger om udførsel af kulturgoder.

I 1993 blev der vedtaget to EF-regelsæt på kulturgodeområdet i tilknytning til gennemførelse af det indre marked.

Der var tale om en forordning, der indførte et system med særlige udførselstilladelser til eksport af bestemte kulturgoder til lande uden for Fællesskabet. Der var endvidere tale om et direktiv, der etablerede grundlaget for et administrativt og retligt samarbejde med henblik på tilbagelevering af kulturgoder, som er ulovligt udført inden for Fællesskabet. Anvendelsesområdet for disse ordninger er fastlagt i identiske bilag til de pågældende retsforskrifter. I bilagene angives de kategorier af kulturgoder, der er omfattet af ordningerne.

Direktivet blev inkorporeret i dansk ret ved Lov nr. 1104 af 22. december 1993, der også fastsatte bødestraf for overtrædelse af forordningen.

På grund af en fortolkningstvivl med hensyn til visse kategorier af kulturgoder er der i Rådet vedtaget en ændring af bilaget til forordning og direktiv. Der er tale om en ændring i bilagene af mere teknisk karakter vedrørende oprettelse af en ny kategori.

Dette forhold forekommer at være en god anledning til gennemførelse af en bestemmelse, der bemyndiger kulturministeren til administrativt at gennemføre ændringer, der har karakter af tekniske tilpasninger af det pågældende regelsæt.

Det bør i denne forbindelse også tages i betragtning, at Kommissionen for øjeblikket undersøger, hvorledes de pågældende ordninger har fungeret. Denne undersøgelse finder sted med henblik på evt. fremsættelse af forslag til yderligere tilpasninger af de pågældende ordninger. Det må anses for hensigtsmæssigt, at sådanne tilpasninger vil kunne gennemføres administrativt.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.